

อีก 35 ปี ไทยอ่วมโลกร้อน

พายุฝนที่เทลงมาในประเทศไทยจนน้ำท่วม ดินถล่ม น้ำป่าทะลักทำลายทุกอย่างที่ขวางหน้าในตอนนี หรือ หนาวร้อนที่อากาศร้อนมากขึ้นและนานขึ้น ส่วนในหน้าหนาวจำนวนวันที่อากาศหนาวลดน้อยลง เป็นสิ่งที่คนไทยรู้สึกได้ในช่วงเวลาที่ผ่านมา นักวิทยาศาสตร์มีหลักฐานที่ระบุไว้ชัดเจนว่า อุณหภูมิโลกของเรากำลังสูงขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ พิษสงของมันทำให้เรารู้ถึงความร้อนที่สูงขึ้น พายุรุนแรง น้ำท่วมฉับพลัน ความแห้งแล้ง คลื่นความร้อน ซึ่งเกิดขึ้นและคุกคามมนุษย์มากขึ้น

และมีคำถามว่าใน 30-40 ปีข้างหน้า ถ้าอุณหภูมิความร้อนเพิ่มขึ้น จะเกิดอะไรขึ้นกับประเทศไทย และถึงเวลาแล้วหรือยังที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันทำให้ภาพวิกฤตการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่กำลังเกิดขึ้นและคาดว่าจะ เกิดขึ้นแน่ๆ ในอนาคตต่อบ้านเราชัดเจนขึ้น เพื่อประชาชนจะได้ตั้งรับภัยพิบัติ และปรับตัวเพื่อบรรเทาความรุนแรงของผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

สำหรับงานวิจัยในหัวข้อเรื่อง "ผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อประเทศไทย" ที่สำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สบว.) ในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ริเริ่มขึ้น นี้อาจจะไม่ใช่งานวิจัยแรกที่โฟกัสเฉพาะ พื้นที่ประเทศไทย แต่เป็นการเอาใจใส่และช่วยเยียวยาภาวะโลกร้อนอย่างจริงจัง เพราะภัยคุกคามนี้จะส่งผลกระทบรุนแรงเกินกว่าที่จะเพิกเฉยได้

ดร.ชัยยุทธ ชันทปราบ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาบัณฑิตศึกษาและวิจัย ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่ปรากฏให้เห็น แล้วในปัจจุบัน สบว. คาดว่าจะรุนแรงมากขึ้นในอนาคต จึงได้พัฒนาโปรแกรมวิจัยขนาดใหญ่เรื่อง "ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อประเทศไทย" ขึ้นเพื่อสนับสนุนให้ศูนย์ความเป็นเลิศ 9 ศูนย์ ภายใต้ สบว. ได้ทำงานวิจัยเชิงบูรณาการครอบคลุมทั้งผลกระทบ และมาตรการลดผลกระทบจากภาวะโลกร้อนในไทยและได้ร่วมมือกับศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์วิจัยและฝึกอบรมการ เปลี่ยนแปลงของโลกแห่งภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asia START Regional Center) จัดทำเอกสารรายงานสถานการณ์ด้านสภาพภูมิอากาศในอนาคตของไทยในอีก 35-55 ปีข้างหน้า ในช่วงปี พ.ศ.2588-2608 ที่เป็นการคาดคะเนความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในช่วงเวลา ดังกล่าวจากแบบจำลองสภาพภูมิอากาศแสดงผลด้วยตัวบ่งชี้สำคัญ คือ อุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน และระดับน้ำทะเล

พื้นที่ศึกษาวิจัยแบ่งเป็น 8 พื้นที่ ตั้งแต่บริเวณเทือกเขาสูงและที่ราบหุบเขาภาคเหนือ ที่ราบภาคกลางและแอ่งเจ้าพระยาชายฝั่งทะเลอ่าวไทยตอนล่าง ที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก บริเวณ

ชายฝั่งแม่น้ำโขง และแนวชายฝั่งอันดามันตอนล่าง การจัดทำรายงานฉบับนี้ใช้แบบจำลองถึง 8 โมเดล เพื่อวิเคราะห์และฉายภาพแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยในบริเวณต่างๆ

สำหรับผลจากการวิเคราะห์แบบจำลองนั้น ผศ.ดร.อานนท์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้อำนวยการศูนย์เครือข่ายงานวิเคราะห์วิจัยและฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้รายงานให้ฟังว่า ในอนาคตอีก 35 ปีข้างหน้า ถ้าการพัฒนาประเทศ "ยังไม่มี" การกำกับ "ด้วยนโยบายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม" มีปริมาณการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกสู่บรรยากาศทุกวันนี้อย่างไรก็ตาม ทุกคนยังดำรงชีวิตแบบไม่ตระหนักถึงภาวะโลกร้อน ใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือยเห็นแก่ชีวิตที่สะดวกสบาย อุณหภูมิเฉลี่ยของประเทศไทยจะสูงขึ้นอีกได้ถึง 3-4 องศาเซลเซียส ระดับน้ำทะเลอาจจะสูงขึ้นจากเดิม 14-15 เซนติเมตร แต่ในพื้นที่อ่าวไทยอีก 20-30 ปีข้างหน้า ในช่วงมรสุมกรรโชกแรงระดับน้ำทะเลจะเพิ่มขึ้นมากกว่าปัจจุบัน 30 เซนติเมตร ฉะนั้นต้องให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงระดับน้ำทะเลในบางช่วงของปีด้วย

ขณะที่ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยนั้น ดร.อานนท์ บอกว่า จากแบบจำลองแสดงถึงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยซึ่งมีความแตกต่างกันมากในแต่ละพื้นที่อย่างภาคอีสานและภาคตะวันตกจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในแต่ละปีลดลงถึงปีละประมาณ 100 มิลลิเมตร ทำให้พื้นที่นี้เสี่ยงเกิดความแห้งแล้งกว่าเดิม ในขณะที่เดียวกันพื้นที่ เช่น ภาคตะวันออกจะมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงขึ้นกว่า 300 มิลลิเมตร แน่แน่นอนว่าจะส่งผลกระทบต่อทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมตามหัวเมืองใหญ่ แหล่งท่องเที่ยวและเขตเศรษฐกิจต่างๆ ในบริเวณนั้น

"ความเสี่ยงของประเทศไทยไม่ได้มาจากภายนอก แต่มาจากภายในที่ไม่ตระหนักว่าเราอยู่ในโลกที่มีสภาพภูมิอากาศแปรปรวน ในอดีตมีความแปรปรวนเพียงเล็กน้อย แต่ในช่วงหลายสิบปีมานี้ มีความแปรปรวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สิ่งที่กำลังเกิดขึ้นขณะนี้ คือ ประเทศที่มีพันธกรณีต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เป็นต้นเหตุของโลกร้อน มีแนวโน้มต้องชะลอการปลดปล่อย ในขณะที่กลุ่มประเทศที่ไม่มีพันธกรณีจกขวยโอกาสของปล่อยก๊าซเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เห็นได้จากกราฟจะพุ่งขึ้นระยะสั้น 10-20 ปีนี้ ไทยเองหากไม่เปลี่ยนแปลงหรือควบคุมตัวเอง จะได้รับผลกระทบรุนแรงแน่นอน ถ้าปล่อยให้ปัญหามาถึงแล้วค่อยแก้ต้นทุนจะสูงมาก ซึ่งแนวทางรับมือกับสภาพภูมิอากาศที่ดีต้องทำมาจากข้างล่าง และลงลึกในระดับพื้นที่ให้มากที่สุด" ดร.อานนท์ เน้นย้ำ และเห็นว่าโปรแกรมวิจัยด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศที่ สบว. ลงมือทำ ถ้าพัฒนาให้เกิดความเป็นรูปธรรมจะลดช่องว่างการศึกษาในระดับพื้นที่และเติมเต็มองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ช่วยลด ความเสี่ยงและความเปราะบางของประเทศไทยในอนาคต

ขณะที่ ดร.ชัยยุทธ ผอ.สบว. กล่าวเสริมถึงผลกระทบภาวะโลกร้อนต่อไทยจากรายงานชิ้นนี้ว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศมีผลต่อการเสื่อมของทรัพยากรที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพลดลง บริเวณใกล้ชายฝั่งคลื่นลมแรงเผชิญปัญหาน้ำท่วม และการกัดเซาะชายฝั่งอย่างรุนแรง ผู้คนย้ายถิ่นฐาน นอกจากนี้ใน 35 ปีข้างหน้าแหล่งน้ำจืดลดลงอย่างแน่นอน ผลผลิตทางการเกษตรก็ลดลง ปีนี้ผลไม้ของประเทศไทยลดลง 30% ขณะที่รายงานขององค์การอนามัยโลกก็ยังชี้ถึงแนวโน้มการผลิตข้าวทั่วโลกลดลงกว่า 20% เพราะข้าวได้รับผลกระทบจากอุณหภูมิและรังสี ซึ่งต้องมีการเร่งทำวิจัยเพื่อพยายามหาคำตอบ เช่น พืชพันธุ์ใดที่เหมาะสมกับพื้นที่ภูมิอากาศและจะจัดการอย่างไรแต่ละพื้นที่เหมาะกับระบบเกษตรแบบไหน

"เราพยายามสร้างความเชื่อมโยงเรื่อง ภูมิอากาศกับนักวิจัยของศูนย์ความเป็นเลิศต่างๆ แล้วก็ดึงนักวิจัยอิสระเข้ามาร่วมทำงานในโปรแกรม วิจัยด้านโลกร้อนของ สบว. เพราะเห็นว่า วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต้องรับใช้สังคม นักวิทยาศาสตร์ต้องปรับความรู้ที่มีอยู่ตอบโจทย์ประเทศให้ได้ไม่ใช่จะอยู่บนหอคอยงาช้าง โลกจะร้อนขึ้นเรื่อยๆ ก็ไม่สนใจ การทำงานวิจัยนี้มีระยะเวลา 3 ปี จากนั้นจะนำรายงานผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนี้เสนอเป็นข้อมูลเชิงลึกต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนรับมือสิ่งที่จะเกิดขึ้น ตลอดจนวางยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืนที่สำคัญโปรแกรมวิจัยนี้จะประสบผลสำเร็จถ้าสื่อสารกับประชาชนโดยเฉพาะคนรุ่นใหม่ให้ตื่นตัวกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น" ดร.ชัยยุทธ กล่าวทิ้งท้าย

สำหรับศูนย์ความเป็นเลิศ 9 แห่งภายใต้ สบว. ประกอบด้วยศูนย์ความเป็นเลิศด้านนวัตกรรมทางเคมี, ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม พืชวิทยา และการบริหารจัดการสารเคมี, ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และของเสียอันตราย, ด้านปิโตรเลียม ปิโตรเคมี และวัสดุขั้นสูง, ด้านเทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อม, ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ การเกษตร, ด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว, ด้านคณิตศาสตร์ และศูนย์ความเป็นเลิศด้านฟิสิกส์ ภายใต้โปรแกรมวิจัยนี้ สบว. จัดสรรงบประมาณ 30 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยทั้งที่มีสังกัดอยู่ในทั้ง 9 ศูนย์ฯ และนักวิจัยอิสระในเครือข่ายซึ่งกระจายอยู่ในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนสถาบันวิจัยกว่า 30 แห่ง ทั่วประเทศ ให้มีโอกาสทำงานวิจัยโลกร้อนในไทยให้ครอบคลุมทุกมิติผลกระทบ

ที่มา : <http://www.thaipost.net/>